

CANOLFAN HANES UWCHGWYRFAI

England & Wales - Charity number 1101865

Details

Status Registered

Legal form Other

Registered 2004-02-02

Register [View on the Charity Commission register](#)

Contact

Address Canolfan Hanes Uwchgwyrfai
Hen Dy Capel
Clynnog Fawr
Caernarfon
Gwynedd
LL54 5BT

Phone 01286660655

Email HANES.UWCHGWYRFAI@GMAIL.COM

Website WWW.UWCHGWYRFAI.CYMRU/www.cof.uwchgwyrfai.cymru

Activities

Objects: 1. TO ADVANCE THE EDUCATION OF THE PUBLIC IN:(A) THE HISTORY AND ARCHAEOLOGY OF THE FORMER REGION OF UWCHGWYRFAI (IN GWYNEDD); AND(B) THE WELSH LANGUAGE, WELSH HISTORY AND CULTURE.2. TO ADVANCE THE EDUCATION OF THE INHABITANTS OF CLYNNOG FAWR AND THE SURROUNDING AREA.1. HYRWYDDO ADDYSGU'R CYHOEDD YN:(A) HANES AC ARCHELOG HEN GWMWD UWCHGWYRFAI (YNG NGWYNEDD); A(B) YR IAITH GYMRAEG, HANES A DIWYLLIANT CYMRU.2. HYRWYDDO ADDYSGU TRIGOLION CLYNNOG FAWR A'R ARDAL.

Activities: PRIF WEITHGAREDD Y GANOLFAN YW CYHOEDDI "UTGORN CYMRU" - CYLCHGRAWN I DANYSGRIFWYR AR FFURF CRYNO-DDISG AC MP3, SYDD HEFYD AR GAEL YN DDI-D^AL I'R DEILLION A RHAI ^A NAM AR Y GOLWG; CYHOEDDIR LLYFRAU LLEOL; TREFNIR DARLITHIAU AC ARDDANGOSFEYDD; GWEITHREDIR DWY WEFAN, UN OHONYNT AR FFURF WICIPEDIA; TREFNIR SGYRSIAU I YSGOLION A CHYMDEITHASAU YN ^OL Y GALW; MAE GENNYM ARDD GYMUNEDOL.

Classification

- **How:** Provides Buildings/facilities/open Space, Provides Advocacy/advice/information, Sponsors Or Undertakes Research
- **What:** Education/training, Disability, Arts/culture/heritage/science, Environment/conservation/heritage
- **Who:** The General Public/mankind

Geography

- **Area of benefit:** NOT DEFINED, IN PRACTICE GWYNEDD
- Gwynedd

Finances

Period end	Income	Expenditure	Assets	Employees
2024-12-31	£5,631	£8,600	-	-
2023-12-31	£5,002	£10,350	-	-
2022-12-31	£6,366	£10,038	-	-
2021-12-31	£5,145	£5,031	-	-
2020-12-31	£25,138	£5,211	-	-

Trustees

Name	Role	Appointed
DAWI GRIFFITHS	Chair	2010-10-04
Marian Roberts		2004-01-26

CANOLFAN HANES UWCHGWYRFAI

England & Wales - Charity number 1101865

Accounts

CANOLFAN HANES UWCHGWYRFAI

Rhif Elusen 1101865

Adroddiad Blynyddol yr Ymddiriedolwyr am y flwyddyn 2020

Ein harferiad yw trafod unrhyw faterion perthnasol ar ddiwedd ein pwyllgorau. Oherwydd Covid-19 cyfyngwyd ar y rhain ac erbyn diwedd y flwyddyn roeddem yn defnyddio Sŵm.

O fis Mawrth ymlaen gorfu inni ohirio ein holl ddarlithiau wyneb yn wyneb. Felly, o safbwynt darlithiau, darlith mis Chwefror oedd yr unig un a ddaeth ag incwm inni. Derbyniasom £125 wrth y drws a dymuniad y darlithydd oedd peidio â derbyn tâl. Tefnasom gyfarfod arall yn y gyfres Ein Gwir Hanes yn Chwefror. Gwir fwynheir y sesiynau hyn ac rydym am barhau â'r trefniant di-dâl yn fwriadol i ddenu gwrandawyr newydd gan na ddysgir Hanes Cymru yn yr ysgolion. Talwyd £125 i'r ddau ddarlithydd y tro hwn.

Erbyn diwedd y flwyddyn gorfu inni fuddsoddi yn Sŵm am ddeuddeng mis. Defnyddiwyd y cyfrwng hwn ar gyfer dwy ddarlith yn Rhagfyr a phwyllgorau.

Gwirfoddolwyr ydym a thrwy drugaredd nid ydym yn dibynnu'n llwyr ar dderbyn incwm wrth y drws. Ffon bara'r Ganolfan yw Utgorn Cymru, cylchgrawn llafar chwarterol ar gryno-ddisg ac mp3 sydd yn ymwneud yn bennaf â hanes. Fe'i hanfonnir at ddeillion yn ddi-dâl. Y golygydd a'r cynhyrchydd yw ein Rheolwr, Geraint Jones. Yr incwm rhwng Utgorn Cymru a chryno-ddisgiau o ddarlithiau ac ati, oedd £3,649.

Ein gweithgaredd diweddaraf yw Cof y Cwmwd www.cof.uwchgwyrfai.cymru sydd yn prysur ddatblygu yn brif ffynhonnell gwybodaeth am hanes a thraddodiadau Cwmwd Uwchgwyrfai. Derbyniwyd nawdd y Loteri Cenedlaethol i sefydlu'r wefan hon ond mae hithau erbyn hyn yn dibynnu ar wirfoddolwyr dan arweiniad Gareth Haulfryn Williams ond telir £450 y flwyddyn i arbenigwr am ei waith uwchraddio, hwyluso'r chwilota a datrys problemau. Llwyddwyd i ddenu incwm o £875 gan Gynghorau Cymuned Llanaelhaearn, Bontnewydd a Llandwrog yn ogystal â £500 gan Gronfa Park Jones. Cyfanswm terfynol y derbyniadau oedd £5,138.

Yr oedd y gwariant, fodd bynnag, yn £5,202 a'r diffyg, felly, yn £64. Talwyd cyfanswm o £2,156.13 am yr hanfodion, sef y trydan, y dŵr, BT a'r gwasanaeth amddiffyn rhag tân. Dwy eitem ychwanegol eleni oedd trefniant Sŵm am flwyddyn a gliniadur newydd ar gyfer Windows 10 gan fod Windows 6 wedi dod i ben. I osgoi cau cyfrif banc yr Ardd oherwydd diffyg defnydd o ganlyniad i'r pandemig, codwyd ugain punt o'r cyfrif a'u cadw'n ddiogel ar gyfer y gwariant angenrheidiol nesaf.

O ganlyniad i Covid-19 derbyniasom y swm o £20,000 gan Lywodraeth Cymru ddyfarnu £20,000 inni tuag at redeg ein dau adeilad (y swyddfa a'r Ysgoldy (ystafell ymgynnull). Manna o'r nefoedd fydd hyn i gyfrannu tuag at gynnal a chadw'r ddau adeilad a godwyd yn 1862/3 gan fod lleithder yn broblem, yn bennaf yn tarddu o'r toeau.

Marian Elias Roberts, Ysgrifennydd

CANOLFAN HANES UWCHGWYRFAI									
Mantolen am y flwyddyn 1 Ionawr 2020 - 31 Rhagfyr 2020									
DERBYNIADAU					TALIADAU				
	£	£					£	£	
Yn y Banc, 1 Ionawr 2020					BT		793.02		
HSBC	10,189.96				Trydan		523		
Principality (Adeiladau)	41,781.21				Dŵr		139.17		
Barclays (Gardd)	727.45				Yswiriant		646.34		
		52,698.62			Diogelwch rhag tân		54.6		
					Cof y Cwmwd		803.79		
Aelodaeth (Utgorn)	3,288				Darlithwyr		125		
c.ddisgiau	133.00								
darlith	125.00				Argraffu/Postio		1,008.19		
Ein Gwir Hanes	37				Cynnal a chadw		274		
Cyfeillion Eban	33.00				Zoom		143.88		
Ilyfrau/cardiau/cwpan	33.00				Gliniadur		650		
		3,649.00							5,190.99
Cof y Cwmwd		875.00			Gardd		20		20.00
Gardd	20	20							
Ilogau	594.44	594.44			Yn y Banc, 31 Rhagfyr 2020				
Llywodraeth Cymru (Adeiladau)	20,000	20,000			HSBC		29,522.97		
					Principality (Adeiladau)		42,395.65		
					Barclays (Gardd)		707.45		72,626.07
		77,837.06							£77,837.06

Archwiliwyd a chafwyd yn gywir: Twm Elias

Trysorydd: Rhian Baum

2020

Tali-adau		Derbyniadau		Tud.Datg.Banc	
Ion.	14.24	Ion.	18 x 4	72	223
	21			5	
	23			61	
Chwef.	195.42				224
	21	Chwef	7 x 18	126	
	23		1 x 36	36	
	227			5	
	75				
	50				
	8.77				
Maw.	21	Maw.	15 X 18	270	226
	23			10	227
	30			99	EinGH/gwerthu
	160			30	R.Idr
				58	R.Idr.
				72	R.Idr.(Utgorn)
				172	4Ur. CCLlanwnda
				54	3 Ut
			2 x 18	18	
				18	
				500	CronfaPark-J
				135	CCLL'Ilyfni/cdlW
			18 x 18	324	228
Ebr.	307.79				
	21				
	23		4 x 18	72	229
				36	
Mai	199.2	mai	1 x 20	20	230
			18 x 2	36	
	21				
	23				
	646.34				
Meh.	21	meh	18 x 7	126	231
	23			36	
	10.18			200	C.C.Llan'haearn
	52.16			25	
				186	

	496	gorff	1 x 18	18	233
Gorff.	23				
	21		1 x 18	18	234
				20,000	
	199.2	awst	1 x 18	18	235
Awst	22			44	
	21			112	
				36	
		Medi	15 x 18	270	236
			1 x 25	25	
			9 x 18	162	237
Medi	22		1 x 18	18	
	21				
	769				
		Hyd	6 x 18	108	238
Hyd.	22		1 x 25	25	
	21			54	
	143.88			241	
				78	
			1 x 18	18	
	199.2				
Tach	22	Tach	10 x 18	180	240
	21		1 x 36	36	
	114			6	LI.Trefor
	3.42				
	650				
	54.6			81	
Rh.	22	Rhag	8 x 18	144	242
	21				
	9.78				
	52.81			30	243
		Gweithgar- edd:			
	<u>£5,190.99</u>		£4,524	<u>£24,524</u>	
		a £20,000 adeiladau			